

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w R.
przy uczestnictwie S. C. i in. i Fundacji (...) w R.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania S. C. i in. i Fundacji (...) w
R. od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 16 sierpnia 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 16 sierpnia 2017 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości na rzecz jej posiadacza jest zgodne z zasadami współżycia społecznego i zasługuje na ochronę na gruncie art. 5 k.c. w sytuacji, w której do objęcia faktycznego władztwa nad nieruchomością doszło wbrew obowiązującemu prawu, w realiach politycznych PRL-u, uniemożliwiających właścicielowi skuteczne dochodzenie przysługujących mu uprawnień wynikających z prawa własności, a zatem na skutek działania siły wyższej wyrażonej w art. 121 pkt 4 w zw. z art. 175 k.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi wobec tego wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazali, że w sprawie były podstawy do zastosowania art. 175 w związku z art. 121 pkt 4 i art. 172 § 2 lub art. 123 § 1 pkt 2 w związku z art. 175 k.c. względnie że zastosowanie art. 172 w związku z art. 336 k.c. lub art. 382 i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 233, art. 382 w związku z art. 233 k.p.c. i art. 5 lub art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 było - w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście nieprawidłowe. Powołując się na naruszenie wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów skarżący zmierzali do podważenia części ustaleń faktycznych lub podważenia oceny dowodów przez Sądy pierwszej i drugiej instancji, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Zaprezentowane w skardze zagadnienie powinno mieć charakter ściśle jurydyczny, a jego przesądzenie przez Sąd Najwyższy powinno służyć ocenie legalności i prawidłowości zaskarżonego prawomocnego rozstrzygnięcia sądu

drugiej instancji. Twierdzenie skarżącego, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący ograniczyli się wyłącznie do postawienia pytania, lecz nie zawarli w skardze nie jakiegokolwiek rozwinięcia zagadnienia i nie przedstawili żadnej analizy prawnej. Lakoniczność i ogólność wyводу oraz brak rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwiają weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżących, ze wskazaną przesłanką przedsądu kasacyjnego. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreatywnych skargi, ani tym bardziej się ich domyslać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Trzeba ponadto wskazać, że skarżący z jednej strony wskazują na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, a z drugiej strony powołują się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stanowisko jest wewnętrznie sprzeczne, gdyż, jeżeli dany przepis budzi wątpliwości i jest rozbieżnie interpretowany przez sądy, to nie można twierdzić, że jego naruszenie jest oczywiste. Albo zastosowanie przepisu jest proste i w efekcie jego naruszenie może być oczywiste, albo problem wykładni jest skomplikowany, przez co powoduje poważne wątpliwości, prowadzące do rozbieżności ocen, a tym samym naruszenie prawa przez sąd nie jest oczywiste.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).